

יומא דף נא

שאלה: בעי רבי אלעזר: לדברי האומר פר יום הכפורים קרבן יחיד, עושה תמורה או אינו עושה תמורה?
הסבר השאלה: לעולם פשיטא ליה דבתר מתכפר אזלינן, והכי קא מיבעיא ליה:

אחיו הכהנים בקביעותא מתכפרי או דילמא בקופיא מתכפרי?

תשובה: תא שמע: **חומר בזבח מבתמורה, וחומר בתמורה מבזבח. חומר בזבח, שהזבח נוהג ביחיד כבצבור, ודוחה את השבת, ואת הטומאה, ועושה תמורה, מה שאין כן בתמורה. חומר בתמורה מבזבח: שהתמורה חלה על בעל מום קבוע, ואינה יוצאה לחולין ליגזו וליעבד, מה שאין כן בזבח.** האי זבח היכי דמי? אילימא דיחיד - מי דחי שבת וטומאה? אלא דצבור - מי עושה תמורה?
 אלא לאו - דפר, ודוחה את השבת ואת הטומאה - דקביע ליה זמן, ועושה תמורה - דקרבן יחיד הוא.
דחיית התשובה: אמר רב ששת: לא, באילו של אהרן.
 חיזוק לדחייה: הכי נמי מסתברא, דאי סלקא דעתך דפרו; תמורה דפר, שבת וטומאה הוא דלא דחיא, הא בחול מקריב קרבה? הא תמורת חטאת היא, ותמורת חטאת למיתה אזלא!
דחיית הדחייה: לא, לעולם פרו. ומאי תמורה - שם תמורה.
קושי: אי הכי, זבח נמי - שם זבח.

תירוץ: שם זבח לא קתני. ממאי? מדקתני **חומר בתמורה, שהתמורה חלה על בעל מום קבוע, ואינה יוצאה לחולין ליגזו וליעבד.** ואי סלקא דעתך מאי זבח - שם זבח, והא איכא בכור ומעשר דחלין על בעל מום קבוע, ואין יוצאין לחולין ליגזו וליעבד.
 אלא: שם זבח לא קתני.

קושי: ומאי שנא? - תמורה שם תמורה - אחת היא, זבח - איכא בכור ואיכא מעשר.

מסקנה: מדובר בברייתא בפר של יום הכיפורים ורואים מכאן שעושה תמורה כי זה נחשב קרבן יחיד

שאלה על רב ששת שאמר שמדובר באילו של אהרן (ראה למעלה בדחייה לתשובה: ולרב ששת, אדמוקים לה באילו של אהרן לוקמה בפסח, דדוחה את השבת ואת הטומאה, ועושה תמורה דקרבן יחיד הוא!

תשובה: קסבר: אין שוחטין הפסח על היחיד.
עוד שאלה: ונוקמיה בפסח שני!
תשובה: מי דחי טומאה?

יומא דף נ.

<u>משנה בתמורה</u> רבי מאיר - קרבנות יחיד	<u>תוספתא בתמורה</u> רבי יעקב - קרבנות ציבור
פר יום הכפורים	פר העלם דבר של צבור
וחביתי כהן גדול	ושעירי עבודה זרה
פסח	חגיגה

שאלה על רבי מאיר ור' יעקב: אמר ליה רב הונא בריה דרב יהושע לרבא: ותנא, מאי שנא פסח דקרי ליה קרבן יחיד, ומאי שנא חגיגה דקרי לה קרבן ציבור? אי משום דאתי בכנופיא - פסח נמי אתי בכנופיא!

תשובה: איכא פסח שני, דלא אתי בכנופיא.

קושי: אמר ליה: אם כן, יהא דוחה את השבת ואת הטומאה!

תירוץ: אמר ליה: אין, כמאן דאמר דחי. דתניא:

תנא קמא	רבי יהודה
פסח שני דוחה את השבת, ואינו דוחה את הטומאה	אף דוחה את הטומאה
מפני טומאה דחיתו, ויעשה בטומאה?	אמר קרא (במדבר ט) ככל חקת הפסח יעשו אתו - ואפילו בטומאה. התורה החזירה עליו לעשותו בטהרה, לא זכה - יעשנו בטומאה

ויקרא פרק טז

(ו) והקריב אהרן את פר החטאת אשר לו וכפר בעדו ובעד אהרן:
(יא) והקריב אהרן את פר החטאת אשר לו וכפר בעדו ובעד אהרן ושחט את פר החטאת אשר לו:

קושי על שאלת ר' אלעזר (מדף נ): ותיפוק לי (ויקרא טז) **אשר לו** אמר רחמנא, משלו הוא מביא!
דתניא: **אשר לו** - משלו הוא מביא ולא משל ציבור.
יכול לא יביא משל ציבור, שאין הציבור מתכפרין בו, אבל יביא משל אחיו הכהנים, שהרי אחיו הכהנים מתכפרים בו - תלמוד לומר **אשר לו**.
יכול לא יביא, ואם הביא כשר - תלמוד לומר שוב **אשר לו**, שנה הכתוב עליו לעכב.
וליתעמך, אחיו הכהנים אי לאו דקנו בגויה היכי מכפר להו?
יוצא מכאן תשובה לשאלתו שהקרבן הוא קרבן יחיד של הכהן ולכן עושה תמורה.

תירוץ: אלא, שאני בי גזא דאהרן דאפקריה רחמנא גבי אחיו הכהנים, הכא [גבי תמורה] נמי, שאני בי גזא דאהרן דאפקריה רחמנא גבי אחיו הכהנים.

דרום

קודש הקודשים	מנורה
	שלחן
מזבח	

צפון

תנא קמא	ר' יוסי
2 פרוכות	פרוכת אחת